

ŠKOLNÍ ŘÁD ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ČÍSLO JEDNACÍ:	5/2025
PLATNOST:	Od 1. září 2025
ZPRACOVALI:	Mgr. Martina Schejbalová MUDr. Darina Gurutidu Mgr. Pavlos Gurutidis Mgr. Helena Matoušková Mgr. Eva Toman Burešová Mgr. David Schejbal

ŠKOLNÍ ŘÁD ZÁKLADNÍ ŠKOLY

1. PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ A JEJICH ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

1.1. PRÁVA ŽÁKŮ

- Žáci mají právo na volný pohyb v přístupných prostorách školy.
- Žáci jsou informováni o dění ve škole.
- Žáci mají možnost podílet se na tvorbě pravidel třídy.
- Žáci mají možnost vyjádřit vhodnou formou své názory a připomínky k veškerému dění ve škole.
- Žáci mají právo na bezpečné prostředí a ochranu proti šikaně a proti patologickým jevům.

1.2. POVINNOSTI ŽÁKŮ

- Žáci dodržují zásady respektujícího chování k dospělým, ke spolužákům i k prostředí.
- Žáci se v pracovních blocích věnují smysluplné činnosti a vědomě nenarušují průběh vyučování. Při všech školních činnostech plně respektují pokyny pedagogů.
- Žáci udržují čistotu a pořádek, nepoškozují majetek školy a spolužáků. V případě způsobené škody je žák povinen zajistit nápravu.
- Cenné předměty např. mobilní telefony, tablety, počítače, větší peněžní částky, šperky a vše, co nesouvisí s vyučováním (hračky apod.) žáci ponechávají doma. Jedná se o jejich osobní věci, za které nenese škola odpovědnost.
- Školní řád jsou žáci povinni dodržovat i na všech školních akcích pořádaných mimo budovu školy – výukové semináře, exkurze, výlety, vycházky a další podobné akce.
- Žáci dodržují bezpečnostní pravidla předcházející úrazům a jakýkoliv úraz nebo náhlé onemocnění hlásí okamžitě nejbližšímu učiteli.
- Žáci jsou povinni udržovat v pořádku všechny věci, které tvoří zařízení třídy a školy a také ty, které jim byly svěřeny v souvislosti s výukou. Za škodu na majetku školy, kterou způsobí žák svévolně a z nedbalosti, bude vyžadována odpovídající náhrada.

1.3. PRÁVA RODIČŮ

- Rodiče mají právo být informováni o dění ve škole.
- Rodiče se po předchozí domluvě mohou účastnit pozorování pracovního bloku ve třídě.
- Rodiče mají možnost vyjádřit vhodnou formou své názory a připomínky k veškerému dění ve škole.

1.4. POVINNOSTI RODIČŮ

- Aktivně se zajímat o průběh vzdělávání dítěte a spolupracovat s učiteli.
- Účastnit se třídních schůzek či individuálních konzultací.
- Omluvit nepřítomnost žáka dle bodu č. 3 „Nepřítomnost ve výuce“.
- Zajistit, aby žáci docházeli řádně a včas do školy nebo školského zařízení.
- Informovat školu okamžitě o změnách, zejména o změně zdravotní způsobilosti nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.

- Oznamovat škole potřebné údaje pro školní matriku (dle školského zákona), které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích.
- Na vyzvání třídního učitele/učitelky nebo ředitelky ZŠ Perlička se osobně účastnit projednávání závažných otázek týkajících se rozvoje svého dítěte.

2. PRAVIDLA VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ MEZI ŽÁKY, JEJICH ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A UČITELI

- Komunikace je založena na vzájemné důvěře a probíhá respektujícím způsobem.
- V případě jakýchkoliv problémů a nedorozumění týkajících se žáka či třídy, se zákonný zástupce nejdříve obrátí na třídního učitele/učitelku, se kterým se dohodne na způsobu řešení.
- Veškeré interní informace, týkající se třídy, žáků a jejich rodičů, užívají všichni s respektem tak, abych jejich šířením nepoškodil druhé osoby.

3. NEPŘÍTOMNOST VE VÝUCE

- V případě nemoci rodiče ihned (nejpozději do druhého dne) oznámí telefonicky (nejlépe SMS) či emailem tuto skutečnost s předpokládanou dobou nepřítomnosti. V případě telefonické omluvy rodič omluví nepřítomnost žáka po ukončení nemoci emailem. V předmětu zprávy se uvádí "OMLUVENKA". Emaily jsou zasílány třídnímu učiteli, případně pověřenému pedagogovi.
- V době nepřítomnosti rodiče odhlašují stravu sami přes webovou aplikaci Školní jídelny. Na začátku docházky rodiče obdrží po registraci u školní jídelny přístupové údaje. Stravu je možné odhlásit nejpozději jeden pracovní den dopředu do 13:00. V případě nemoci první den již nelze stravu odhlásit, jídlo je možné si vyzvednout do vlastních nádob v jídelně ZŠ Perlička od 11:00 do 11:30.
- Plánovaná nepřítomnost žáka v rozmezí 1-2 dny (z jiného důvodu než je nemoc) se oznamuje emailem hlavnímu průvodci, případně pověřenému pedagogovi.
- V případě uvolnění na dítěte na 3 a více dní z jiného důvodu, než je nemoc, vyplní rodič formulář nejpozději 14 dní před odjezdem. Žádost o uvolnění z vyučování (příslušný formulář je na webových stránkách školy www.montessori-perlicka.cz). Uvolnění žáka není automatické na základě vyplnění žádosti - o uvolnění rozhoduje třídní učitel a ředitel ve vztahu k jeho celkovému rozvoji a práci ve škole.
- Rodič zapíše **pravidelné odchody** ze školy do formuláře školní družiny, kde zřetelně uvede, zda dítě odchází samo či ho vyzvedává rodič či jiná pověřená osoba. V případě vyzvednutí jinou osobou rodič uvede jeho celé jméno spolu s jeho rodným číslem před lomítkem pro kontrolu při vyzvednutí z důvodu bezpečnosti.
- **Nepravidelné odchody** rodič hlásí třídnímu učiteli nebo v době 8:00 – 16:00 na telefon kanceláře školy 608 233 746 a opět zřetelně uvede, zda dítě bude odcházet samo či v doprovodu. (Upozornění: Pokud nemá dítě písemně potvrzen samostatný odchod, z bezpečnostních důvodů nemůže dítě odcházet domů samo ani na telefonické přání zákonného zástupce).

4. PROVOZ A VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY

4.1. VYUČOVÁNÍ

- Vyučování začíná v 8:30 a probíhá v pracovních blocích.
- Během pracovních bloků Žáci mohou chodit na záchod a dodržovat pitný režim dle své potřeby. Dopolední svačina probíhá v době od 9:15 do 10:00 a odpolední svačina dle rozvrhů pro aktuální školní rok.

4.2. PŘÍCHODY A ODCHODY

- **Příchod** Žáků je mezi 8:00 a 8:15. Budova školy se otevírá v 8:00 (při dřívějším příchodu ke škole Žáci nezvoní a čekají na 8:00), aby Žáci měli dostatek času na převlečení, přivítání s kamarády a přípravu na pracovní cyklus.
- V rámci podpory samostatnosti a zodpovědnosti za sebe sama a svoje věci, rodiče doprovází žáky před školou, do budovy již Žáci vstupují sami.
- **Vyzvedávání** Žáků probíhá dle rozvrhů pro aktuální školní rok. V případě pravidelných odchodů na mimoškolní aktivity a mimořádné záležitosti (návštěva lékaře), které jsou předem oznámeny, rodiče po zazvonění čekají na příchod žáka před školou.

4.3. POZDNÍ PŘÍCHODY

- Za každé tři pozdní příchody (mezi 8:30 a 9:00) bude žákovi zapsána 1 neomluvená hodina (tím je myšlen pozdní příchod jako takový – nevztahuje se to na návštěvu zubaře apod.)
- Za pozdní příchod po 9:00 bude žákovi zapsána 1 neomluvená hodina ihned.

4.5. MOBILNÍ TELEFONY, “CHYTRÁ” ELEKTRONICKÁ ZAŘÍZENÍ

- Pokud do školy a ze školy chodí žák s doprovodem (rodič, prarodič apod.), platí pravidlo, že **NENOSÍ** do školy mobilní telefon ani jiné elektronické přístroje, protože je ve škole nepotřebuje. “Chytré” hodinky patří do stejné kategorie jako mobilní telefon.
- Pokud do školy a ze školy žák chodí sám a rodiče chtějí, aby s sebou z tohoto důvodu mohlo nosit do školy mobilní telefon nebo chytré hodinky, **požádají ředitelku školy o výjimku včetně uvedení důvodu** (žádost je možno zaslat e-mailem). Zároveň s tímto rodič i žák berou na vědomí, že mobilní telefon i chytré hodinky zůstávají vypnuty během celé doby pobytu ve škole (od 8:15 do 15:30) včetně pobytu venku/na zahradě a individuální přestávky. Porušení tohoto pravidla bude mít za následek zrušení udělené výjimky a žák nebude moci mobilní telefon nebo chytré hodinky do školy nosit vůbec.
- Pokud potřebuje rodič něco svému dítěti sdělit, může volat na telefon do kanceláře školy 608 233 746. Pokud by potřeboval žák něco sdělit rodiči, může použít školní telefon.
- Tablet, počítač či fotografický aparát může žák přinést do školy jen po dohodě s učitelem za specifickým účelem.

4.6. STRAVA

Stravné na školní rok 2025/2026 se řídí aktuálně platným Ceníkem stravy.

Odhlásování obědů je v kompetenci rodičů v online systému školní jídelny. Oběd je nutné odhlásit do 13 hodin předchozího pracovního dne.

5. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ ŽÁKŮ

- Žáci se ve škole pohybují pouze v pro ně vymezených prostorách, na zahradu a do tělocvičny vstupují pouze s pedagogy.
- Žáci v budově školy chodí (běhají, skáčou apod. na zahradě a v tělocvičně).
- Žáci mohou opustit budovu školy pouze s vědomím a souhlasem vyučujícího.
- Žáci otevírají okna jen po předchozí domluvě s učiteli, nesedají na parapety, nehází nic z oken.
- Žáci v žádném případě nemanipulují v budově s otevřeným ohněm.
- Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, hlásí žáci ihned vyučujícímu nebo pedagogickému dozoru.
- Žáci jsou zodpovědní za svoji osobní hygienu a dodržují zásady stolování při obědě i svačině
- Žáci do školy nenosí žádné léky (nenechávají je ani ve školním batohu či ve skříňce).

6. OCHRANA PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVI, PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ

- Žákům je zakázáno držení, distribuce a zneužívání návykových látek.
- Žákům je zakázáno v době školního vyučování konzumovat energetické nápoje.
- Žáci nenosí do školy zbraně, výbušniny a další nebezpečné předměty.
- Pokud žáci zaznamenají ve škole výskyt cigaret, nikotinových sáčků, jiných tabákových výrobků, energetických nápojů, drog, alkoholu, pyrotechniky, zbraní a jiných podezřelých věcí, okamžitě to hlásí komukoliv z vyučujících.
- Žáci také nahlásí ponižování či jiné omezování osobní svobody své nebo někoho jiného a také ničení cizí věci či majetku.

7. DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- Tato pravidla se uplatňují v případě distanční výuky z důvodů uvedených v § 184a Školského zákona, nebo v případě distanční výuky jako součásti kombinovaného vzdělávání v rámci pokusného ověřování (viz. bod 3.3.1 tohoto řádu).
- Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle platného školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.
- Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem. Škola stanoví na základě týdenní hodinové dotace jednotlivých předmětů rozsah
  - *synchronní výuky* – ve stejný čas ve stejném virtuálním prostředí pracuje skupina na stejném úkolu, z důvodu minimalizované sociální interakce mezi dětmi a průvodci jí využíváme i jako prostor pro vzájemné sdílení a rozvíjení vztahů mezi žáky a průvodci (např. formou třídních kruhů),
  - *asynchronní výuky* – žáci a průvodci se nesetkávají ve stejném čase, žáci pracují na zadaných úkolech v čase podle jejich vlastního rozvrhu; průvodci připravují a poskytují materiály, video lekce a úkoly, které mají žáci zpracovat v určeném časovém období (typicky za jeden týden),
  - *off-line výuky* – průvodci zadávají úkoly v off-line prostoru (samostudium, plnění praktických úkolů, realizace projektů, umělecká tvorba, práce s učebnicemi, pracovními listy),

- možnosti *individuálních konzultací* s průvodcem.
- Neprodleně po zahájení distančního vzdělávání třídy/skupiny žáci obdrží rozvrh distančního vzdělávání - rozvrh synchronní online výuky, rámcové vymezení (rozsah) asynchronní případně off-line výuky a možnosti individuálních konzultací s průvodcem.
- Distanční výuka se standardně zaznamenává do třídní knihy, v rámci které se eviduje i absence žáků. V případě distanční výuky je za absenci považováno:
  - nepřítomnost na synchronní výuce,
  - nedoložení požadovaných výstupů asynchronní nebo off-line výuky,
  - nepřítomnost na domluvené individuální konzultaci.
- Absenci omlouvá zákonný zástupce dítěte dle postupů uvedených v kapitole 3 tohoto školního řádu. V případě závažných důvodů technického nebo osobnostního charakteru může být žák zcela nebo částečně omluven ze synchronní části výuky.
- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami pracují i nadále za uzpůsobených podmínek a v případě potřeby a možnosti spolupracují spolu se zákonnými zástupci s asistentem pedagoga.
- Hodnocení žáků účastnících se distanční výuky probíhá stejným způsobem jako při prezenční výuce. Pokud průvodce zaznamená větší míru absence žáka v distanční výuce, může získat podklady pro hodnocení tohoto žáka na základě přezkoušení a předloženého portfolia (v souladu s aktuálními podmínkami pro prezenční přítomnost žáků ve škole).
- Pro komunikaci s žáky se používáme platformu Google for Education. Tuto platformu poskytuje škola všem žákům od 1. ročníku včetně cloudových aplikací. Doplňkově průvodci používají e-mail a u starších žáků také osobní telefon případně další komunikační aplikace.
- Pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků slouží primárně e-mail a telefonní kontakt. Zároveň probíhají i online setkání rodičů (individuální setkání s rodiči, s rodiči a žákem nebo společné setkání rodičů žáků dané třídy/skupiny a jejich průvodců).
- V době distanční výuky škola nenes odpovědnost za bezpečnost a ochranu zdraví žáků.

8. MANUÁL PRO RODIČE

- Přílohou školního řádu je Manuál pro rodiče.

.....
Mgr. Martina Schejbalová

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

ÚČEL HODNOCENÍ

Cílem pedagogiky Marie Montessori je dovolit osobnosti, aby jednala způsobem sobě vlastním. Učitelé i jejich rodiče pomáhají žákům, aby poznali sami sebe, naučili se pracovat s tím, co jim bylo dáno, a rozvíjet se optimálním způsobem.

Důraz na individuální rozvoj nevylučuje nutnost klást nároky, artikulovat jasná pravidla a dbát na jejich respektování.

Hlavním úkolem hodnocení je nacházení cesty pro co nejefektivnější učení. Tomu odpovídá i šíře zde zmiňovaných prostředků.

Ve školách podle Marie Montessori vytváříme takové prostředí, v němž mají žáci příležitost rozvíjet celou svou osobnost (její kognitivní, afektivní i konativní stránku). Žáci jsou v Montessori systému svobodní dvěma způsoby. Jsou to sice dvě strany téže mince, ale pro lepší pochopení bude užitečné zmínit je obě. Vnější svoboda je přímo úměrná zodpovědnosti, kterou žák projevuje. Žáky zvnějšku neomezujeme, pokud to není nezbytné pro fungování společnosti, respektive třídy. Žáci mají také svoji vnitřní individuální: mají odvahu zkoušet, riskovat, svobodně jednat.

VÝZNAM SEBEHODNOCENÍ

Sebehodnocení je klíčovou dovedností rozvíjenou v Montessori pedagogice v předškolním věku. Řada materiálů má v sobě zakomponovanou kontrolu chyby. Dítě tak samo dokáže rozpoznat, zda zvládlo činnost úspěšně (například u vkládání dřevěných válečků s úchyty). U jiných klíčových lekcí v předškolním věku je zvlášť kladen důraz na reflexi vlastní práce – na způsob, jakým poznám dobře vykonanou práci (např. u leštění zrcadla nebo utírání stolu). Děti v předškolním věku jsou také vedeny k rozpoznání obtížnosti, jakou zvládnou, a k práci na osobní optimum. Děti se učí krok po kroku zvládnout obtížné úkoly (leštění bot), také se učí určit si obtížnost práce (práce s různým množstvím barevných válečků, práce se smyslovým materiálem se zavazanými očima), používají materiály kreativně (kombinace různých pomůcek z oblasti smyslového materiálu), jsou vedeni k projevům laskavosti (servírování ovoce, čaje).

Díky této přípravě jsou žáci ve školním věku schopni sebehodnocení na mnoha úrovních. Žák by měl mít alespoň do určité míry možnost volit, kdy a co bude na své práci hodnotit. K tomu může sloužit sebehodnocení v nejrůznějších formách (konzultace se spolužáky, s učitelem, s rodiči, vlastní zápisky, různé typy portfolií). Vedeme žáka k tomu, aby byl schopen objektivně hodnotit sám sebe. Toto sebehodnocení využívá žák pro další práci a plánování dle nabízeného vzdělávacího obsahu.

Žák potřebuje reflektovat jak dosažené schopnosti, tak průběh práce. Učí se rozpoznávat učební postupy, které jsou mu blízké a pro něj efektivní, poznává své zaměření a své zájmy. Proto učitel volí odpovídající nástroje hodnocení, které někdy mohou být jiné pro každého žáka.

VÝZNAM ZPĚTNÉ VAZBY

Při vzdělávání je pro každého žáka potřebná zpětná vazba, která žákovi poskytne informace o správnosti postupu, průběhu či výsledků. K tomu využíváme primárně formu slovního hodnocení. Při samotném hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření. Uvědomujeme si, že vhodně formulované a podané hodnocení je jedním z nástrojů k motivaci žáka pro další učení. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací.

Využíváme převážně formativní hodnocení. V 1.-6. ročníku má učitel díky svému vzdělání prostřednictvím Association Montessori Internationale zpracovány klíčové lekce včetně definování cílů těchto lekcí. Při plánování i při reflexi pracuje s těmito klíčovými lekcemi, průběžně vyhodnocuje práci žáků, podle toho plánuje následující lekce a poskytuje žákům zpětnou vazbu. Zpětnou vazbu poskytují také spolužáci, učení probíhá nejčastěji při spolupráci ve skupinách.

V 7.-9. ročníku stanovuje učitel klíčové lekce na základě propojení školního vzdělávacího programu a praktických úkolů skupiny dospívajících. Cíle klíčových lekcí definuje učitel či žáci, podle situace. Učitel průběžně vyhodnocuje práci žáků a poskytuje žákům zpětnou vazbu. Zpětná vazba, tedy míra pochopení, je zřejmá také z toho, jak se žákům daří praktická činnost, nakolik se jim daří akademické znalosti v praxi aplikovat.

Cílem hodnocení je, aby žák měl informaci o svých osobních pokrocích, úspěších, stupních zvládnutí konkrétních problematik a dovedností. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme především na pokrok žáka, jeho snahu, nikoli jen na výsledek.

Mezi žáky není nastavena soutěživost a neexistuje žádný systém vnějších odměn nebo trestů. Učitel zaznamenává, co žáci zvládli, a vede je k reflexi učení. V období od 1. do 6. ročníku jde spíše o reflexi využívání času během pracovního cyklu, v období od 7. do 9. ročníku o reflexi zvládnutí předepsaného kurikula a také o reflexi vlastního způsobu učení a duševního vývoje.

Žák dostává zpětnou vazbu své činnosti v průběhu celého průběhu vzdělávání.

INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

O výsledcích žáka jsou kromě něho samotného informováni i jeho zákonní zástupci. A to čtyřmi základními formami – konzultacemi učitel - rodič - žák, formou průběžných písemných zpráv, vysvědčením a návštěvami ve třídě.

OBECNÉ POŽADAVKY NA HODNOCENÍ

V Montessori třídách potřebujeme hodnocení, které spočívá v poskytování takové zpětné vazby, jež žákovi prospívá, motivuje ho k další činnosti a je založena na co možná nejobektivnějších úsudcích o něm. Potřebujeme hodnotit práci žáka v přirozených situacích, nikoli redukovat hodnocení na ověřování zvládnutí učiva.

Desatero pro formativní hodnocení

Hodnotíme slovy.

Nesrovnáváme žáky mezi sebou.

Podporujeme sebehodnocení žáků.

Popisný jazyk hodnocení a sebehodnocení poskytne jasnou informaci.

Zpětnou vazbou podporujeme vnitřní motivaci.

Volíme slova srozumitelná dítěti (i rodiči).

Hodnotíme vykonanou práci, ne osobu.

Hodnotíme věcně, bez výtek, nálepek i bez pochval.

Vedeme děti k sebekontrolě, vyhledávání odlišností a chyb.

Chyby jsou znamením k zastavení práce, zamyšlení a zopakování si učiva.

POPISNÝ JAZYK, SROZUMITELNOST

Všichni, kdo se na vzdělávání žáka podílejí, tedy žák samotný, učitelé i rodiče, potřebují především informace, aby mohli svou práci zkvalitnit. Proto hodnocení používá popisný jazyk místo posuzujícího.

Objektem hodnocení je průběh žákovy práce a její výsledky (zapamatování, pochopení, aplikace, analýza, syntéza, hodnocení), nikoli žákova osoba jako celek. Popisujeme to, co můžeme vnímat smysly, popisujeme pokrok, popřípadě pocity žáka, a používáme jazyk srozumitelný všem stranám. Rodiče jsou zapojeni do procesu učení svého dítěte, protože jej dobře znají a mohou být cenným zdrojem informací pro plánování žákova učení a jeho zlepšování.

Zaměřujeme se na hodnocení podstatných jevů a hodnocení věnujeme takovou důležitost, která odpovídá rozsahu činnosti a věku žáka. Význam hodnocení pro žáka stoupá s věkem.

PRAVDIVOST

Požadavek na pravdivost hodnocení se nám jeví jako samozřejmý. V praxi bychom si měli pokládat otázku, zda jsou dané hodnoticí metody opravdu nutné a slouží žákům, zda žáci i jejich rodiče vnímají dané hodnoticí prostředky a jejich výstupy jako pravdivé.

Aby bylo hodnocení vnímáno jako spravedlivé, máme jasno o tom, který referenční rámec používáme, to znamená, s čím srovnáváme, ke kterému měřítku se vztahujeme.

Vyhýbáme se způsobu hodnocení, při kterém je referenčním rámcem sociální norma (učitel hodnotí jednotlivce podle toho, jak práci vypracovala skupina žáků).

Upřednostňujeme rámec, který je daný dopředu, např. kritériální hodnocení nebo individuální vztahové normy (self-reference assessment) – v rámci přijatých cílů učení srovnáváme s výkonem, který žák odvedl v minulosti.

BEZPEČÍ, POZITIVNÍ ZAMĚŘENÍ

Aby hodnocení bylo v souladu se zájmy žáka, nemůže vytvářet strach a tím ho nepřímo vybízet k podvádění. Nesmí vyvolat pocit, že žák něco nezvládne, třebaže se bude snažit sebevíc. Reflektujeme práci na jejím začátku, v průběhu a na konci. Díky tomu má žák sám možnost odhalit vlastní chybu a napravit ji.

INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP

Hodnocení bere v úvahu individuální kontext žákova výkonu a učení, respektuje jedinečnost procesů poznávání, tedy popisuje proces učení jako jedinečné a neopakovatelné budování poznání a smyslu v mysli každého člověka. Cílem hodnocení je vyvození podnětů pro další práci. Zaměřuje se na silné stránky žákovy práce.

Vědomí, že každý žák má jiný temperament a v návaznosti na něj jiný typ osobnosti, jiný styl učení, převládá u něj jiný typ inteligence atd., je klíčem ke snazšímu porozumění jeho potřebám.

Temperament je souhrn charakteristických rysů osobnosti, které se trvale projevují způsobem reagování, jednání a prožívání. Styly učení (někdy ztotožňované s pojmem kognitivní styly) jsou postupy při učení, které užíváme ve většině situací pedagogického typu. Jsou relativně nezávislé na obsahové stránce učení. Jedná se o charakteristické způsoby, jimiž vnímáme, zapamatováváme si informace, myslíme, řešíme problémy, rozhodujeme se. Vytvářejí se z vrozeného základu, ale obohacují se a proměňují během našeho života jak v důsledku záměrných vlivů, tak bezděčně. V roce 1983 americký psycholog Howard Gardner vymezil sedm různých druhů inteligence: tělesně-pohybovou, interpersonální, verbálně-jazykovou, logicko-matematickou, intrapersonální, vizuálně-prostorovou a hudební.

Způsoby hodnocení

KRITERIÁLNÍ HODNOCENÍ

S prvky kriteriálního hodnocení žáci pracují v 1.-6. i 7.-9. ročníku. Spočívá v tom, že před prací dopředu popíšeme očekávaný výkon. Tím dáváme žákům možnost lépe se na splnění úkolu připravit. Ti kreativní budou znát limity, ve kterých se mají pohybovat (to se potřebují naučit), ti, kteří potřebují jasné vodítko, ho dostanou. Kritéria mohou být splněna různě kvalitně nebo na více úrovních zadání, proto můžeme kritéria popsat prostřednictvím několika úrovní, na kterých mohou být splněna. Jednotlivé úrovně mohou popisovat indikátory. Kritéria a indikátory může tvořit učitel, žáci, mohou vznikat při jejich spolupráci nebo mohou být převzata od vnější autority.

Hodnocení na základě kritérií a indikátorů usnadňuje také popisné hodnocení. Na jeho základě můžeme jednoduše vytvořit jak věcné slovní hodnocení, tak můžeme jimi popsané výsledky převádět na známky.

OKAMŽITÁ ZPĚTNÁ VAZBA A SEBEREFLEXE

Během předškolního věku se děti učí reflektovat svou vlastní práci. Montessori pomůcky v tomto věku často přímo obsahují kontrolu chyb. Tím se postupně rozvíjí schopnost sebereflexe, následně také cit pro hodnocení práce někoho druhého. Díky tomu jsou si žáci vědomi úspěšnosti své práce a jsou to nejčastěji spolužáci, kteří si poskytují okamžitou zpětnou vazbu.

Zpětná vazba může být vyjádřena v běžné komunikaci, gestem, odpovědí na dotazník, poznámkou k písemné práci žáka, obrázkem... Důležité je, aby zpětná vazba, pokud ji formuluje učitel slovně, byla vyjádřena popisným jazykem.

Učitelé nezasahují do práce žáků bezprostředně, často jim nechají čas, aby případnou chybu mohli odhalit sami. U velké řady pomůcek pro 1.-6. ročník není podstatná např. početní nebo gramatická chyba, ale osvojení postupu či pochopení konceptu.

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Svou frekvencí je součástí dlouhodobého hodnocení. Jde o cíle formulované při konzultacích mezi žáky, učiteli a jejich rodiči, nebo při průběžných konzultacích mezi žáky a učiteli ve třídě. Žáci si mohou tvořit své vlastní vzdělávací plány pro plnění dílčích povinností nebo získávání konkrétních dovedností, například si volí vlastní postup při učení se hře na hudební nástroj, při učení se cizímu jazyku nebo plnění úkolů z českého jazyka. Plány mohou být písemné, mohou být také formulovány ústně.

HODNOCENÍ ZVLÁDÁNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Hodnocení zvládnutí klíčových kompetencí je součástí tripartitních konzultací i běžných konzultací mezi učiteli a žáky, také je tématem komunitních kruhů. Je specifické tím, že vnímání zvládnutí kompetencí může být individuálnější než zvládnutí výstupů jednotlivých oborů. Nalik žák zvládá jednotlivé kompetence, vidí jinak on sám, jinak jeho rodiče, jinak jeho učitel. Proto je výhodou, když se do hodnocení zapojují. Hodnocení by mělo být založeno na průběžném pozorování a popisu projevů žáka.

PRAVIDLA PRO CHOVÁNÍ A SPOLUŽITÍ

Formulace pravidel pro chování a spolužití může být prvním krokem pro vyhodnocování vzájemného chování žáků, může být také vyústěním tohoto vyhodnocování. Pokud si pravidla stanovíme, vyhodnocujeme je téměř neustále a používáme je k vytváření kvalitního sociálního prostředí. Všimáme si chování žáků, komentujeme ho popisným jazykem, v případě potřeby (pokud se jedná o společné téma nebo společný problém) diskutujeme o chování ve skupině nebo v celé třídě, nejčastěji při setkání v komunitním kruhu. Za své chování by měli cítit zodpovědnost sami žáci, práce s pravidly by měla rozvíjet sebekázeň a sebekontrolu.

SBĚR AUTENTICKÝCH INFORMACÍ

Při hodnocení si všímáme procesu i výsledku. Výsledky práce jsou často uchovatelné a uchovávané, o průběhu práce si můžeme vést nejrůznější záznamy nebo archivovat i koncepty a poznámky, např. ve sběrném portfoliu.

Abychom hodnotili s ohledem na všechny osobnostní typy žáků co nejspravedlivěji a s ohledem na cíle naší práce co nejúčinněji, potřebujeme řadu způsobů, kterými sbíráme informace o žácích. Pozorujeme samostatnou práci i interakci. Při slovním zadání (např. při diskusi) myslíme na to, že smysloví žáci potřebují několik vteřin na to, aby slově porozuměli. Uvědomujeme si, že někteří žáci dávají přednost věcným aspektům (žáci s převahou myšlení), jiní lidským vztahům a emocionálním stavům (žáci s převahou citění). Pro některé žáky je typické, že odevzdávají práci na poslední chvíli a zároveň osobitou i propracovanou. U nich (tzv. vnímajících žáků) oceníme přednosti práce (tvořivé řešení úkolu, improvizaci), malé zpoždění se pokusíme tolerovat, popřípadě dopředu promyslíme, jak těmto žákům pomoci dodržet termín odevzdání rozsáhlejších úkolů.

ŽÁKOVSKÉ PRÁCE

Žáci své práce zakládají do dokumentačních portfolií, učitelé uchovávají případné písemné práce z českého jazyka a matematiky, případně z dalších předmětů.

POZOROVÁNÍ

Pozorování je důležitou složkou práce učitele v Montessori třídě. Pozorování probíhá s písemným záznamem i bez něj. Podklady z pozorování dále využijeme a vyhodnocujeme při rozhovoru s žáky, při konzultaci s rodiči, při sdílení s kolegy a při popisování žákovy práce na vysvědčení.

ARCHY, FORMULÁŘE

Učitelé pro zjednodušení sběru informací o žácích vytvářejí nejrůznější formuláře, do kterých zapisují průběh a výsledky práce s pomůckami, jednotlivé dovednosti (např. pro jednotlivé oblasti učení) a míru jejich zvládnutí.

ŽÁKOVSKÉ PORTFOLIO

Žáci využívají především dokumentační portfolio, které slouží k uchování práce a jejímu průběžnému i sumativnímu hodnocení. To určuje charakter materiálů, které v něm žáci budou mít. V dokumentačním portfoliu průběžně monitorujeme žákovu práci, může obsahovat i zpětnou vazbu učitele, spolužáků, rodičů a sebehodnocení. Zpětnou vazbu dostává žák nejčastěji ústně, proto se může stát, že ji v portfoliu nenajdeme.

Přestože se jedná o dokumentační portfolio, každý žák může ve svých deskách shromažďovat materiály, které považuje za užitečné a mají vztah k dané oblasti učení. Přehledy učiva, zdroje informací a zajímavosti mohou být také podkladem pro reflexi učení.

Důležité je zmínit, že se nejedná o výběr nejlepších prací, ale opravdu o průběžné monitorování práce. Učíme žáky, aby si vážili pokroku, kterého dosáhli. Pokud je vedeme k sebehodnocení a k tomu, aby pocit uspokojení hledali v tom, že sami mají radost z odvedené práce, bude pro ně snazší být k sobě upřímní. Nebudou se stydět za své předešlé práce, protože budou dokazovat, jak velkou cestu museli urazit, aby zvládli svůj výkon vylepšit. Na to také upozorňujeme při konzultacích s rodiči, kdy si můžeme dovolit soustředit se na individuální vztahovou normu.

Z dokumentačních portfolií vytvářejí žáci často na konci školního roku reprezentační portfolia, často svázaná do knihy.

SEBEHODNOCENÍ

Sebehodnocení může probíhat v myšlenkách, ústně, v rozhovoru se spolužákem, s učitelem, s rodičem, písemně do školního deníku, písemně jako komentář k práci... Při sebehodnocení je důležité, aby se žák soustředil na učení

a jeho průběh, nikoli na svou osobu, aby užíval popisný jazyk, aby vnímal sebehodnocení jako přirozenou součást učení, která mu pomáhá.

Popisovat vykonanou práci patří k náročným dovednostem, které je potřeba rozvíjet. Učitel modeluje způsoby, kterými můžeme práci popsat, když dává žákům zpětnou vazbu. Sami si toto nacvičují v rozhovorech se spolužáky a s učitelem. Pokud společně hodnotíme společnou práci, trénujeme schopnost mluvit o vlastní práci.

OCENĚNÍ – OTÁZKA

Jedním ze způsobů nácvičení hodnocení včetně sebehodnocení je ocenění (uznání) – otázka. Nejprve učíme žáky, aby na své práci nebo na práci někoho ze skupiny našli něco, co by chtěli ocenit. Soustředíme se na používání popisného jazyka, zaměření na konkrétní proces nebo výkon. Po zvládnutí oceňování je požádáme, aby připojili, pokud chtějí, korektivní otázku. Aby se zeptali na něco, co by sami udělali jinak. Například: „Velmi mě zaujalo jednání hlavní postavy. Přemýšlela jsi nad tím, že by příběh skončil jinak?“ Nácvičení hodnocení pomocí ocenění a otázky se hodí pro výkony, jejichž hodnocení je subjektivní.

ZAČÁTKY VÝPOVĚDÍ, OTÁZKY

Při nácvičení sebehodnocení můžeme využít otázku, které žáka provázejí (sebe)hodnocením nebo naznačit začátky vět. Například: Co jsem se naučil? Co mi šlo? S čím jsem měl potíže? Jak jsem řešil problémy? Co mi pomohlo? Pomohl mi s mou prací někdo? Pomohl jsem někomu? V čem se ještě potřebuji zlepšit? Které kroky ke zlepšení udělám? Co mi jde a jak to budu rozvíjet? Jak se mi dnes pracovalo, jak jsem se cítil? Jak mi vyhovuje tato forma práce? Komu bych chtěl poděkovat, za co? Co bych příště udělal jinak?

KONZULTACE UČITELŮ S ŽÁKY

Konzultace během školního roku bývají krátké, připravené, zaostřené na jeden úkol. Konzultace mohou probíhat mezi spolužáky nebo mezi žákem, respektive žáky, a učitelem během vyučování. Mohou se týkat vývoje cíle práce, jejího vývoje, stavu v žákově učení nebo ve třídě, výsledku práce. Konzultovat můžeme před započatím samotné práce, při jejím průběhu nebo po jejím skončení.

KONZULTACE

Jinou formou jsou tripartitní konzultace, které probíhají na podzim a na jaře. Ty jsou dopředu plánované, účastní se jich ideálně oba zákonní zástupci, žák a učitel. V počátku slouží konzultace mezi učitelem, žákem a jeho rodiči především k navázání spolupráce. Dále se snažíme popsat vývoj žákovy práce s ohledem k cílům. Podstatné jsou pro učitele i rodiče informace o tom, na čem žák pracuje, co bude dělat dál, jak ke svému učení přistupuje a jak se při práci cítí. Tripartitní konzultace probíhají ve všech ročnících a jsou důležitou součástí procesu učení i života školy.

SLOVNÍ HODNOCENÍ

Slovní hodnocení používáme k průběžné ústní, písemné zpětné vazbě a k sumativnímu hodnocení. Vyjadřujeme jej popisným jazykem.

VYSVĚDČENÍ

V 1.-6. ročníku je hodnocení na vysvědčení slovní, které lze v případě potřeby převést na klasifikaci. V 7.-9. ročníku je hodnocení vyjádřené klasifikací společně se slovním hodnocením.

Vysvědčení je adresné a učitel se v něm obrací přímo na žáka. Učitel se zaměřuje na zhodnocení žákovy půlroční práce, na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě Pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků (viz dále).

Důležitým faktem je, že podklady pro hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého roku (záznamy učitele z žákovy práce, z hodnocení skupinových prací, z žákova portfolia apod.), nikoliv nárazově ze zkoušení. Podklady získané touto cestou mají pro žáka tu výhodu, že odpadá prvek stresu a nervozity z testování a zkoušení, a tím nedochází ke zkreslení skutečně dosažených výsledků.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKA

Organizace učení

- Žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznává smysl a cíl učení,
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.

Dokončení a zakládání práce

- Žák výsledky zvolené i zadané práce smysluplně seřadí a založí,
- vytváří prezentační portfolia,
- systematicky dokončí svou práci vzhledem ke stanovenému cíli a termínu.

Kontrola vlastní práce

- Žák kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- vytváří si reálnou představu o sobě samém.

Písemná a ústní komunikace

- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Samostatná práce

- Žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Práce ve skupinách

- Žák posoudí pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl svou práci zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky své spolupráce a diskutuje o nich,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi,

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Naslouchání a účast během skupinových rozhovorů

- Žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Dodržování dohodnutých pravidel

- Žák rozpozná a pochopí nastalé situace, přemýšlí o případných nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí,
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Zapojování se do dění ve škole a třídě

- Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Vnímání okolního prostředí

- Žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni,
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

Využití získaných informací a dovedností v běžném životě

- Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Využití získaných informací a dovedností v konkrétních vzdělávacích oblastech

- Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Stupně hodnocení prospěchu

Stupeň 1 = výborný

Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Žák je v činnostech velmi aktivní. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 = chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů.

Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 = dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb.

Stupeň 4 = dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami.

Stupeň 5 = nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil ucelně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý.

Při hodnocení žáka, jehož práce vykazuje závažné nedostatky, viz níže, dochází k průběžným konzultacím s rodiči dítěte a je zvažována možnost opakování ročníku.

- Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby.
- Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti ústního a písemného projevu. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky.
- Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání.
- Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu.
- Nedovede se samostatně učit.

Samostatnou kapitolou pro hodnocení jsou případy, kdy žák je v domácím vzdělávání, či navštěvuje po určitý časový úsek (obvykle 1 školní rok) jinou školu.

Individuální vzdělávání

Pokud je žák v individuálním vzdělávání, jsou podklady pro hodnocení získávány na základě zkoušky. Podrobnější pravidla stanovuje školní řád.

Vysoká absence

Pokud žák dosáhl v některém z předmětů vysoké absence (nad 30 %), může třídní učitel, popřípadě ředitelka školy rozhodnout o požadavku na přezkoušení.

KLASIFIKAČNÍ STUPNĚ A JEJICH SLOVNÍ VYJÁDRĚNÍ

	Ovládnutí učiva	Úroveň myšlení	Úroveň vyjadřování	Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby žáka	Pile a zájem o učení
1	Ovládá bezpečně	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné a poměrně přesné	užívá vědomostí a spolehlivě i uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně, s jistotou, dokáže dobře pracovat s chybou, uvědomí si a správně opraví bez pomoci i s pomocí	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2	Ovládá	uvažuje celkem samostatně	celkem výstižné	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb, a dokáže je správně opravit s pomocí	učí se svědomitě
3	V podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	myšlenky vyjadřuje ne zcela přesně	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby, s pomocí dokáže s chybou pracovat	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4	Ovládá se značnými mezerami	nesamostatné myšlení	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává, práce s chybou je problematická, jedině s pomocí si je dokáže opravovat a jen v některých případech uvědomovat, jaké je správné řešení a proč	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5	Neovládá	odpovídá nesprávně i na návodné otázky	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	Praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí, chybu není schopen brát jako nástroj sebevzdělávání	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

STUPNĚ HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

Stupeň 1 (VELMI DOBRÉ)

Žákovi se v podstatě daří respektovat dohodnutá pravidla. Dodržuje bezpečnost při různých činnostech, chrání si svoje zdraví i zdraví ostatních, šetrně zachází s pomůckami jemu svěřenými. Snaží se o toleranci, pochopení a dodržování vzájemných mezilidských vztahů nejen ve škole, ale i na veřejnosti.

Stupeň 2 (USPOKOJIVÉ)

Žák často porušuje dohodnutá pravidla stanovená školním řádem, svým chováním často ohrožuje ostatní, nedbá o šetrné zacházení se školním a cizím majetkem, porušuje opakovaně bezpečnostní pokyny. Jeho vystupování ve škole a na veřejnosti neodpovídá zásadám dobrých mezilidských vztahů (pokusy o podvádění, ubližování druhým, nevhodné či vulgární chování...) a to i přesto, že jsou k řešení tohoto problematického chování přizváni rodiče.

Stupeň 3 (NEUSPOKOJIVÉ)

Žák nedodržuje stanovená pravidla, úmyslně ničí cizí a školní majetek, vůbec nerespektuje pokyny k ochraně zdraví při různých činnostech. Svým chováním ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních spolužáků.

KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÉ ZKOUŠKY

Při pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může zákonný zástupce žáka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem.

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejméně ze dvou povinných předmětů s výjimkou

předmětů výchovného zaměření, konají z těchto předmětů opravné zkoušky. Termín je stanoven po dohodě se zákonným zástupcem do konce příslušného školního roku – do 31. srpna.

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním (zdravotním znevýhodněním je i dlouhodobá nemoc).

Při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze jeho postižení nebo znevýhodnění. Učitelé respektují doporučení pedagogicko-psychologické poradny či SPC. Způsob hodnocení žáka je součástí individuálního plánu, který vzniká ve spolupráci vyučujícího, zákonného zástupce žáka, případně i poradenského zařízení.

Pro získávání podkladů pro hodnocení těchto žáků volí učitel vhodné a přiměřené způsoby a při zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá postižení nebo znevýhodnění negativní vliv.

Hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí Vyhláškou č. 48 / 2005 Sb., pokud není jiným právním předpisem stanoveno jinak.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Pochvala

Třídní učitel může udělit za výrazný projev školní iniciativy, déletrvající úspěšnou práci, apod. pochvalu nebo ocenění. Ředitel školy může za projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo dlouhodobou úspěšnou práci udělit ocenění nebo pochvalu.

Napomenutí třídního učitele

Za jednotlivé a méně závažné porušování školního řádu a dohodnutých pravidel, např. za neplnění povinností a časté zapomínání, nedodržování bezpečnostních pravidel, braní a ničení cizího nebo školního majetku, nevhodné chování ve škole může být žákovi uloženo napomenutí třídního učitele.

Důtka třídního učitele

Za opakované méně závažné porušování stanovených pravidel a pokynů vztahujících se k bezpečnosti, chování žáků a plnění povinností dle ŠŘ může být žákovi uložena důtka třídního učitele.

Důtka ředitele školy

Za závažné a úmyslné porušování školního řádu, úmyslné braní a ničení cizích věcí, pokus o podvádění, úmyslné ubližování a ohrožování zdraví ostatních může být uložena důtka ředitele školy.

CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKŮ NA VYSVĚDČENÍ

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl/a s vyznamenáním,
- b) prospěl/a,
- c) neprospěl/a,
- d) nehodnocen/a.

Žák je hodnocen stupněm:

- a) prospěl/a s vyznamenáním, splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem deklarované výstupy v plném rozsahu,
- b) prospěl/a, splnil-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem základní deklarované výstupy,
- c) neprospěl/a, nesplnil-li deklarované výstupy z jednoho a více předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, viz stupeň 5 (hodnocení nedostatečný),
- d) nehodnocen, nemohl-li být hodnocen např. ze zdravotních důvodů.

.....
Mgr. Martina Schejbalová
ředitelka

